Csókakői Hírek

A polgármesteri hivatal lapja

2014. december, XVIII. évfolyam 12. szám

Tisztelt Csókakőiek!

Elérkeztünk a decemberi hónaphoz. Elmúlt egy esztendő, és ha visszatekintünk, bizony sok eseménnyel gazdagította ez az év is az emlékezetünket.

A tél beköszönte Csókakőn azt jelenti, hogy a szőlőhegyek elnéptelenednek, a kinti munkák befejeződnek. Azért a pincékben, présházakban pislákoló fények jelzik, hogy a borfejtés idejére legalább visszatér az élet a pincesorok lankáira. Szeretném felhívni a figyelmét mindenkinek, hogy a magunk, és mások értékeire is figyeljünk ilyenkor, s ha kell a polgárőrséget és a rendőrséget is értesítsük, ha valami gyanúsat észlelünk. A téllel a fagy is megérkezik. Kérek mindenkit, hogy a vízóráját a fagy ellen védje meg. Ellenőrizzük, hogy a kerti csapokat elzártuk e. Azt gondolom, hogy sok kellemetlenségtől óvhatjuk meg magunkat, ha elővigyázatosak vagyunk ezen a területen is.

Ha tél, akkor Téli Kupa. Immár 37. alkalommal indul útjára december 7-től a kupasorozat. A mérkőzéseket minden vasárnap reggel 9 órától óránként rendezzük meg. A Téli Kupa mellett a karácsonyt váró Adventi rendezvénysorozatunk is elindul. Az első adventi összejövetelünket 2014. november 30-án tartjuk és karácsonyig, minden vasárnap 17 órától várjuk kedves lakóinkat a Művelődési Ház parkjában. A Szent Donát Plébánia Templom is kiveszi részét a karácsonyi készülődésből. A Magnificat Kórus, a Szent György Kórus, és a Csókakői Templomi Kórus 2014. december 20-án a Szent Donát Templomban 16 óra 30 perces kezdettel, tart egy-egy koncertet. Az orgonát is megszólaltatjuk ugyanekkor Mórocz Tamás atya segítségével, így egy orgonahangverseny is színesíti a karácsonyi készülődésünket. Az éjféli karácsonyi szent misét 2014. december 24-én 24 órakor tartjuk a csókakői Szent Donát Plébánia Templomban. Mindenkit szeretettel várunk decemberi rendezvényeinkre!

Végezetül pedig szeretném megköszönni mindenkinek az egész évben a munkámhoz nyújtott segítségüket, a megértésüket és türelmüket. Mindenkinek ezúton kívánok a magam és az önkormányzati képviselő-testület nevében áldott, békés karácsonyi ünnepeket és boldog új évet!

Csókakő, 2014.
november 26.
Fűrész György
polgármester

Felépült a csókakői várkápolna

2014-es év is eredményes volt a csókakői vár restaurálásának történetében. Június 2-án volt a várkápolna ünnepélyes műszaki átadása Ezen a napon egy álom teljesült. Sokan nem hittek abban, hogy a várkápolna felépülhet. Most itt áll teljes pompájában és mégis egyszerűségében. Nagy öröm ez nekünk, várbarátoknak, tizenkilenc évi munka után. Köszönetet mondunk a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt-nek, hogy az anyagi fedezetet biztosította. Az átadási ünnepségen részt vett Horváth Viktória államtitkár és Marjai Gyulai MNV Zrt vezérigazgatója, akitől ígéretet kaptunk a munkák további folytatására.

Október 24-én Spányi Antal megyéspüspök atya megáldotta a csókakői várban helyreállított várkápolnát, amelynek védőszentje Brindisi Szent Lőrinc lett. Elkészült a csókakői/sárréti csata egy jelenetét ábrázoló olajfestmény, mely Brindisi Szent Lőrincet ábrázolja a csatatéren. A képet Máhr Ferenc festőművész készítette. Az ünnepségen Bokor Ráchel általános iskolás tanuló ismertette Brindisi Szent Lőrinc életútját. Plébánosunk Mórocz Tamás atya érdekes adatra bukkant a bodajki plébánia iratai között. 413 évvel ezelőtt, 1601. október 24-én a győztes csata után Brindisi Szent Lőrinc hálaadó körmenetet indított Bodajkról a csókakői várhoz.

Sokan jöttek, hogy velünk együtt örüljenek és ünnepeljenek ezen a szép napon. Az ünnepség kiemelkedő színfoltja volt, a Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház énekkarának szép műsora.

Csókakő minden lakosának áldásos karácsonyi ünnepeket kívánok!

Sörédi Pál
Várbarátok Társasága elnöke

Iskolaélet hírei

Az őszi szünet utáni héten, csütörtökön havi értekezlettel és fogadóórával indultunk. Öröm számunkra, hogy egyre többen élnek a fogadóóra adta lehetőséggel.

November 7-én Márton-napot tartottunk, minden órába beleszőttük a Márton-napi hagyományokat, este lampionos felvonulást és sulibulit szerveztünk. Részt vettünk 12-én a Kincsesbánya által szervezett „Jó gyakorlat” Konferencián, a következő évtől szeretnénk bevezetni a mi iskolánkban is.

7–8. osztályosok Kiszely Virág, Fehér Gina, Szatzger Martin a Táncsics Mihály Gimnázium által szervezett járási természettudományi versenyen 3. helyezést értek el, gratulálunk!

8. osztályosok Székesfehérváron Kun Gábor osztályfőnök vezetésével pályaválasztási kiállításon vettek részt.

15-én megtörtént a Szülői Szervezeti bál, köszönöm Klézli Rita vezetőnek és a Szülői Szervezet tagjainak munkáját.

18–19-én, évek óta először kézilabda torna I. fordulójába mérettették meg magukat tanulóink.

19-én a tantestület szakmai továbbképzése volt Kincsesbányán.

20-án járási Bodajk- kupa 4-5. osztályos tanulók részére, ahol IV. helyezést értünk el.

8. osztályos tanulóink 21-én előfelvételi versenyen mérték össze tudásukat a járás többi tanulóival.

25-én nyílt napot szerveztünk, ahol a szülők betekinthettek az osztályok életébe, sokan éltek ezzel a lehetőséggel.

26-án Makk Péter és Czövek Márió járási grundbirkózó versenyen, Bakonycsernyén bronz érmet szerzett, büszkék vagyunk rájuk.

27-én járási népdaléneklési versenyen: Kiszely Zselyke, Appel Maja és Kiszely Vince 2. osztályos tanulók 3. helyezettek lettek, nagyon erős mezőnyben. Varga Barnabás, Kiszely Róza és Szabó Karina szintén 3. helyezést értek el. Gratulálunk!

Petőfi Sándor Általános Iskolában megrendezett szépkiejtési versenyen Pavlitzky Laura, Körmendi Attila a középmezőnyben végezett. Gratulálunk nekik is!

A Luxemburgi Baráti Társaság anyagi támogatásából az alsó tagozatosok Székesfehérváron a Művészetek Házában Bőrönd mese címmel előadást láthattak és meglátogatták a Babamúzeumot. A felső tagozatosok élményben gazdag napot töltöttek el a Csodák Palotájában és a Tropicáriumban!

Köszönjük, hogy támogatják iskolánkat és gondolnak ránk a luxemburgi adományok szétosztásakor is.

Tovább folytatjuk a megkezdett hagyományt és havonta megválasztjuk a hónap tanulóját és a hónap osztályát:

Szeptember–október:

1. osztály Fűrész Eszter; 2. osztály Appel Maja, Varga Jonatán; 3. osztály Makk Liliána, Király Eszter, Tóth Éva; 4. osztály Pavlitzky Laura; 5. osztály Szabó Balázs; 6. osztály Lóderer Dorka; 7. osztály Szatzger Martin; 8. osztály Kiszely Virág

A hónap osztálya: 4. és 6. osztály

December 5-én ellátogat hozzánk a Mikulás, a gyerekek a luxemburgi testvértelepüléstől kapott csomagokat vehetik át. Részt veszünk az Adventi vasárnapokon, tanulóink műsorral készülnek az ünnepekre.

December 13- án szombaton ledolgozás lesz. Tanulóink a Bakonycsernyén megrendezésre kerülő Mikulás-kupán mérik össze tudásukat a járás többi focistájával.

Téli szünet 2014. december 20-tól január 4-ig tart, első tanítási nap: 2015. január 5. hétfő.

Áldott karácsonyi ünnepeket kívánok az általános iskola dolgozói nevében!

Bócz Éva
Tagintézmény-vezető

Alapítványi hírek

November vége felé járunk, mire a cikk megjelenik már az ünnepi készülődés forgatagába találjuk magunkat. Szeretünk adni és szeretünk kapni ajándékokat. A helyi luxemburgi baráti társaság jelentős anyagi támogatást nyújtott, amely lehetővé tette, hogy iskolánk tanulói tanulmányi kiránduláson vehettek részt. Alsós tanulóink a megyeközpontba, Székesfehérvárra jutottak el, ahol egy mesejátékot néztek meg, meglátogatták a Baba Múzeumot és hatalmas sétát tettek a szépen felújított belvárosban. Felsőseinket elvihettük a Csodák Palotájába és a Tropicáriumba, Budapestre. Az Öveges termi fizika show –„ A SZÓDÁSSZIFONTÓL A 3. DIMENZIÓIG" – közelebb vitte tanulóinkat a természet megismeréséhez, a tantárgy megszerettetéséhez. Látványos kísérletekben mutatták be az elektromos áram hullámtermészetét, a polarizáció csodáit. A „rakétás" és „szárazjeges" kísérletek a fagyás és olvadás titkaiba avattak be bennünket. „A csodálatos univerzum 3D"-s című film megtekintésével betekintést nyertünk a Bolygók világába, részesei lehettünk egy űrutazásnak. A Tropicáriumban olyan életközösségekkel találkoztunk, amellyel eddig csak a tankönyvek képein láthattunk. Fontos, hogy az elmélet és a gyakorlat egységét lássák diákjaink, ezért is nagy köszönettel tartozunk a luxemburgi baráti társaságnak, hogy anyagi támogatásukkal minden tanulónk ingyenesen részesülhetett a csodában.

2015. január 23-án 18 órai kezdettel a Kultúra Napja tiszteletére kultúrestet szervezünk, ahol falunk tehetséges ifjai, csoportjai is felléphetnek. Szeretnénk teret biztosítani a tehetségek megismerésének. Szeretettel várunk minden kedves érdek-

lődőt, kultúrát kedvelőt! Belépés díjtalan, támogatói jegyek megvásárlásával aki teheti, támogathatja alapítványunkat, hogy segítségükkel céljainkat el tudjuk érni.

A NAV átutalta számlánkra az elmúlt évben felajánlott személyi jövedelemadó 1 %-át. Köszönet mindenkinek, akik támogattak bennünket, bíztak bennünk! Szeretnénk, ha továbbra is számíthatnánk a szja 1 %-os felajánlásokra, hogy minél több lehetőségünk lehessen.

A Csókakői Általános Iskoláért Alapítvány számlaszáma: 182030226-06023451-400110015 (FHB Bank)

Adószáma: 18488209-1-07

Még néhány nap és elérkezik a legszebb ünnepünk a karácsony. Talán ebben az időszakban kicsit lelassul a világ, jobban figyelünk egymásra, több szeretet árad. Kívánom magam és a kuratórium tagjai nevében, hogy mindenki lelje meg lelki békéjét, szeretetben együtt lehessen családjával, barátaival, ismerőseivel!

BOLDOG, BÉKÉS KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI ÜNNEPEKET KÍVÁNUNK!

Ábele Mártonné
kuratórium elnöke

Ovihírek - „Végire jár az esztendő, cseng a fürge száncsengő.”

Alig múltak el az őszi programok, máris itt az adventi készülődés időszaka. A szülők segítségével az adventi vásárra különböző díszeket készítünk, a gyerekekkel mézeskalácsot sütünk, és az adventi naptár követésével számoljuk, hányat kell aludni karácsonyig.

Az ünnepekben az a legjobb, hogy kiragad a hétköznapokból és más lelkiállapotba helyez.

Az ünnep megemlékezés, megálló, alkalom a lélekkel való foglalkozásra, várakozás, reménység, megpihenés, hálaadás, erőgyűjtés, feltöltődés. Alkalom a kapcsolatépítésre, együttlétre, hagyományok őrzésére, önmagunkba tekintésre.

Ma hajlamosak vagyunk azt gondolni, hogy korunk karácsonya kizárólag a vásárlási lázról, ajándék dömpingről szól. A legtöbb családra azért nem ez a jellemző, a maguk módján és lehetőségeikhez képest igyekeznek megőrizni a régi tradíciókat, persze nem lehet olyan minden, mint régen, hiszen a világ is sokat változott. Az viszont nem változott, hogy hatalmas különbségek vannak a családok között anyagi vonatkozásban. Az egyik gyermeknek mindene megvan, a másiknak épphogy az alapvető feltételek adottak.

Bagdy Emőke pszichológus szerint nem az a jó, ha a gyermek azonnal mindent megkap, nincs az életében vágyakozás, fokozatosság, mert akkor nem edződik akaratereje és lemondásra való képessége. Felnőttként is rögtön akar mindent, de hamar rájön, hogy ez lehetetlen, így azután boldogtalan, elégedetlen ember lesz. Ezért óvja a szülőket attól, hogy túlzott erőfeszítéseket tegyenek, és rögtön teljesítsenek minden kívánságot. Ha a karácsony meleg szeretetteljes, játékkal, nevetéssel, ízletes falatokkal, és rokoni, baráti kapcsolatokkal teli együttlét akkor nem az ajándék értéke és a mennyisége a meghatározó.

Manapság sajnos sokat hallunk a gyermekszegénységről. Nemrég eszembe jutott két régi történet, az egyik egy kisfiú által, aki először egy csokit próbált „kicsempészni” a szekrényébe – mint később kiderült a testvérének-, legközelebb pedig nem volt hajlandó megenni, csak a sütije felét, a másik felét be kellett csomagolni, majd eltette a szekrényébe. Éppen tanúja voltam, amikor megérkezett a testvére, gyorsan futott a szekrényhez, s olyan boldogan adta át azt a fél sütit mintha ő kapott volna valami nagy dolgot. Jó volt ezt látni, hogy egy kisgyerek milyen önzetlen tud lenni. Nem azért adta neki, mert különben a testvére nem kap, hanem mert a sajátját szerette volna megosztani.

A történeteket biztosan sokan ismerik, nem akarom velük betölteni az újság lapjait, de ha tehetik, olvassák el, irodalmunk apró gyöngyszemeit. Az egyik Móra Ferenc: A csaló. A másik Jókai Mór: Melyiket a kilenc közül?

Itt most egy kedves, vidám Donászy Magda verssel szeretnék egy kis karácsonyi hangulatot kelteni:

Karácsonyvárás

Alig ment el Télapóka,
még a nyoma itt a hóba’,
kezdődik a sürgés-forgás.
Lótás-futás, csomaghordás.
Minden boltban, áruházban
hangos vásárlási láz van.

Oda se a hónak, szélnek,
még a hidegtől se félnek.
Virradattól estelig tér és utca
megtelik kicsinyekkel és nagyokkal,
sokasodó csomagokkal.
Míg künn a hópihe rebben,
odabenn a kis kezekben
malacpersely ontja kincsét.
Egyik-másik tele sincs még.
No de mindegy. Hull a fényes
tízfilléres, húszfilléres.
Fiúk, lányok, jó barátok elmesélik,
ki mit látott.
Ki mit venne, mit szeretne,
hogyha sok-sok pénze lenne.
Néha nem is pénz kell ehhez.
Elég a nagy szeretethez egy-egy
ötlet, szorgalom.
Az asztalon nagy halom színes
papír, tarkabarka.
Tomi adja jobbra-balra.
Misi nyírja, Zsuzsi hajtja,
Pál tekeri, Ferike meleg enyvvel
keni be,
és a végén a kis Teri, mint egy
mesebeli törpe,
leragasztja szépen körbe.
Klára fűzi selyemszálra,
s el is készül nemsokára anyunak a
meglepetés.
Nem is drága, nem is nehéz!
Lám, reggeltől délutánig a papiros
gyönggyé válik.
Igazgyöngy lesz anyu nyakán,
s jobban örül talán-talán, mintha
pénzért vették volna
a csillogó ékszerboltba'.
Hát nagyanyó mit csinál?
A két keze meg nem áll.
Öt kötőtű körbe-körbe, horgolótű
föl-le, föl-le ugrándozik,
versenyt szalad.
Sietteti a fonalat.
A gombolyag nesztelenül futkároz
a lába körül.
Kanyarodik, csavarodik,
amíg be nem alkonyodik.
Dehogy pihen! Soha ilyen lóti-futi
kedve nem volt, míg egy helyben
búsan kuksolt.
Unatkozott épp eleget, rozma-
ringos ruhák megett nagyanyóka
szekrényébe'.
De most kimegy végre-végre az
utcára, játszótérre.
Hóba, fagyba ha kis sapka lesz
Sárika feje búbján,
elkíséri minden útján.
Melegíti, vigyáz rája, s vele,
egy az iskolába.
Alighogy elkészült, máris nőttön-
nő a gyapjúsál is.
S a varrótű? Az se rest.
A cérnával futni kezd.
Bújócskázik be-ki, be ki,
ha nagyanyó öltögeti.
Nincs a táncnak hossza-vége,
míg a fodros kis kötényke, ruha,
cipő, új kabátka rá nem kerül
a babákra.
S nem tudja más, csak a kályha,
hogy ameddig melegedik, nem
szunyókál, pedig-pedig nap nap
után ez a látszat,
míg mellette dudorászgat.
Apu s anyu délután sétálgatni
megy csupán.
Milyen furcsa, hazatérve a sok
csomag alig fér be.
Jut pincébe, fáskamrába,
nem is tudják hamarjába:
hova dugják?
Hová tegyék? Hej!
Mert a hely sosem elég.
Rejtegetik, cserélgetik,
míg csak be nem esteledik.
Ha már alszik a ház népe,
nincs a szónak hossza-vége.
Anyu egyre sugdos-dugdos.
Apuka papucsban futkos.
Fejét fogja, kulcsokat hoz.
Lassan illeszti a zárhoz.
Mi tagadás, kicsit álmos.
Ami még sincs zár alatt,
arra másnap ráakad polc felett
és polc alatt más,
ki ott keres helyet.
S tanakodik: – Mi lehet?
– Tűnődik egy darabig:
– Kié lehet? Mi van itt?
Hogy lehetne belelátni, papíron át
kukucskálni?
– Fogadkozik: – Legyen bármi,
a karácsonyt meg kell várni!
Lári-fári! Hány nap van még?
Már nem is sok. Kilenc, nyolc, hét,
majd meglátja, ha szabad,
a csillogó fa alatt.
Hanem éjjel álma nehéz,
fogadalma semmibe vész.
Hiszen kicsiség az egész.
Mért töltené heteken át álmatlanul
az éjszakát?
Nyugodtabb lesz éje, álma,
ha meglátja, mit tett oda nénje,
bátyja.
Dehogyis vár karácsonyig.
Lassan odalopakodik.
Lábujjhegyen, észrevétlen.
Jó, hogy senki más nincs ébren.
De lám! Csodák csodájára,
már csak hűlt helyét találja!
Visszasompolyog az ágyba.
Ő is mindent rejtekhelyre tesz,
hogy senki meg ne lelje.
Végül ki-ki alig tudja,
féltett titkát hová dugta.
Utolsó nap gondot ad,
hol is az a sok csomag?
Mert a napok folyvást fogynak.
Mind kevesebb lesz a sok nap.
Egyik fut a másik után, s holnap-
után egyet kell aludni csupán. –
Már egyet sem! Csengős szánon –
hipp-hopp! – itt van a karácsony.

Békés, boldog karácsonyt kívánok mindenkinek az óvoda dolgozói nevében!

Kas Zoltánné, Piroska óvónéni

Barkóca két hónap

„Amikor a firkász szabadságra megy” címmel is kezdhettem volna eme irományt, hiszen az elmúlt havi újság, „Barkócamentesre” sikeredett. Ezen oknál fogva, kis mozgásra bírva agysejtjeimet (és természetesen az olvasókét is), száguldok vissza egészen október 10-ig, amikor is gyárlátogatásra indult a tánccsoport. Kedves meghívást kaptunk Kass Józseftől, aki – valószínűleg látva a jóféle, kemencében sült kenyér iránti gyengéd vonzalmunkat – rövid bepillantást engedett a nagyüzemi kenyérsütés kulisszatitkaiba. Ügyes szervezőmunka és nem kevés matekozás után ki a menetrendszerinti busszal, ki autóval, ki pedig Bognár Flóri „járatával” ért az Alba Kenyér gyárához. Az éjszakai műszak már javában dolgozott. (Azért sem fogom leírni a pék mesteres szakszavakat… hogy hogyan virgolják, fonják és még mi mindet csinálnak a tésztával – ugyanis ezeket sajnos most sem tudtam pontosan megjegyezni, – de remélem ez alkalommal ezt az egy különleges szót legalább jól írtam.) Tehát láthattuk az egész munkafolyamatot, miként lesz egy kis pogácsányi méretű tésztagombócból finom, ropogós zsemle. Mindenki megtanulta, hogy az ipari mennyiségű kovászba beleszagolni nem leányálom, azt pedig csak sejthettük, hogy a kenyérformázós nénivel sem lenne bátorságunk kiállni egy szkander versenyre, nem hogy a bácsival. A kemence szalagjáról kikerült 2 másodperces kenyér pedig – Józsi bácsi szerint – nem is olyan forró... Azt hiszem ilyenkor szokták mondani az anyukák,hogy: „Ne edd melegen a kelt tésztát!” Hát, egytől-egyig szófogadatlan gyerekek voltunk. A friss(!) ropogós meleg kenyérnek, zsemlének nem tudott

ellenállni senki. Tátott szájjal jártuk végig a csarnokot, majd kissé izzadtan, kipirultan de mosolytól ragyogó arccal bújt ki mindenki a köpenyekből. Köszönjük az aznapi éjszakásoknak, de legfőképpen Kass Józsi bácsinak, hogy ilyen különleges és maradandó élményben lehetett részünk. A mozgalmas estét pedig egy kis városnézős, emésztéskönnyítős sétával zártuk le. Akik aznap a belvárosban jártak, biztosan emlékezni fognak egy vidám kis csapatra, ahogyan katonás rendben masíroztak a fehérvári belváros fénycsíkjain. Nem beszélve arról a 30. születésnapját ünneplő lányról, akinek rögtönzött szülinapi énekkel rukkoltunk elő. (Azt hitte, ezt is a barátai szervezték!) Megnéztük a főbb látványosságokat – volt nagy csodálkozás – majd indult haza a Barkócás különítmény, hogy másnap fitten,frissen, kipihenten belevessük magunkat a Szálkafesztiválunk nyújtotta örömökbe, feladatokba. Ismét Móni volt a szakácsnénk, aki remek halászlevet főzött idén is. A tánccsoport masszőre, Haász Miki pedig a helyi Karitászon keresztül ismét a becsomósodott izmok és a kiropogtatásra váró csontok segítségére sietve gyúrta, roppantotta a jelentkezők hátát, nyakát. Megint a sokat emlegetett összefogásról tett kitűnő tanúbizonyságot Csókakő.

Már jó rég óta próbálunk így, vagy úgy szakképzett tánctanár nélkül létezni. Ám ezt az időt sem láblógatással töltöttük. Igyekeztünk az újdonsült tagoknak (szerencsére vannak bőven!) és az immár felcseperedett kisbarkócásoknak megtanítani a régi koreográfiákat, a magunk módján. De úgy tűnik, szakavatott tánctanári segítséget kapunk. Nagy Zoltán József a Bartók Táncegyüttes egykori tagjaként, igen sok tapasztalattal a háta mögött érkezett el

hozzánk s vett részt először a pénteki próbánkon, majd pedig másnap egy megduplázott táncórát tartott nekünk. Lépéseinket pontosította, koreográfiáinkat kijavította, a legifjabb „nagy barkócások” pedig nem kevés fegyelmet-fegyelmezettséget tanulhattak. Az esti táncházban pedig talán csak az orvosi igazolással érkezettek maradhattak ülve. A tanár bácsink mindenkit talpra állított. Nem volt kifogás a ritmusérzék hiánya, vagy a botlábúság! Persze, volt is mit lemozogni. Ugyanis a vacsorával egybekötött táncházunk egyik fő atrakciója a kemencében ropogósra sült libacomb volt, melyet hagymás burgonyával és párolt káposztával tálaltunk fel a vendégeknek. Természetesen csakis a legjobbak keze nyomán. Végh Gyuri és párja Margó a comboknál, Végh Józsi és Visegrádi Józsi a káposztás üstnél adta bele szívét lelkét a Márton napi étkekbe. A megannyi kiskukta pedig egytől-egyig berkenyés volt! Akik esetleg nem, szerintem már ők is annak minősülnek, hiszen csaknem mindig ugyanazok ajánlják fel segítségüket. Mindent összevetve, a remek vacsorát egy vidám, izzasztó táncház követte, melyre a zenét természetesen a saját zenekarunk szolgáltatta, Mészáros Erzsivel kiegészülve. Aki ott volt, biztosan remekül érezte magát. Reméljük, legközelebb is találkozunk velük!

Úgy nézem, ennyi fért ebbe a sűrű, mozgalmasra sikeredett őszutóba. Megragadnám azonban az alkalmat, hogy a tánccsoport nevében gratuláljak Csókakő frissen megválasztott képviselőtestületének, nem utolsó sorban pedig polgármesterünknek: Fűrész Györgynek, aki mindig híven támogatta s támogatja a Barkócaberkenyét. Locsolja, ha kell, óvja, segíti, lelkesíti, nem hagyja kiszáradni s nem engedi, hogy kivágják! Köszönjük!

Hamarosan letépjük az utolsó oldalt is a naptárról. Érkezik az új év. Ám előtte azonban jön a Mikulás, az advent, majd a Jézuska is megérkezik. Hogy kicsit felmelegedjen az aki fázik, hogy társaságban legyenek az egyedül levők, hogy vidámság lépjen a szomorúság helyébe.

Békés, boldog ünnepeket
kívánunk mindenkinek
s legyen minél több szeretet
a szívekben...ilyenkor decemberben.

Erdődi Orsolya
a tánccsoport firkásza

Borrendi Krónika

Véget ért egy év, elmúlt a 2014-es esztendő, a munka azonban nem ér véget. A csókakői Szent Donát Borrend tagjai folyamatosan jelen vannak az országos rendezvényeken, sőt novenber 25-én a szlovéniai Lendván is bemutatkoztunk ruhánkkal, felszerelésünkkel és zászlósborunkkal, Balaskó József barátunk meghívásának köszönhetően. Ő a Muravidéki Magyar Gazdák és Vállalkozók Egyesületének elnöke.

Kalotaszegi erdélyiekkel együtt mutatkoztunk be a szlovéniai magyarok szellemi központjában, Lendván. Viszonzásképpen ők is meglátogatnak minket december 13-án, amikor bemutatják Csókakőn termékeiket, boraikat, vendégszeretetüket és finom, különleges ételeiket, melyekből az idei majálison már kaphattunk ízelítőt, mikor megnyerték a helyi főzőversenyt.

A novemberi rendi gyűlés házigazdája Fűrész Károly és Király Norbert volt, akik a Közép magyalosi Janny pince présházában, Károly rezidenciáján vártak minket. Megbeszéltük az adventi rendezvénysorozat részleteit, az éjféli misével kapcsolatos teendőket és a huszadikára tervezett évzáró bálunk fontosabb kérdéseit. Kiváló borokkal öblíthettük le a velős-pirítóst, ezért meglehetősen későn lett vége a gyűlésnek.

Köszönjük a sok finomságot, a jóleső meleget, a tiszta, jóízű borokat és a kedves vendéglátást barátainknak.

Ha december, akkor karácsony és búcsú az óévtől. A csókakői Szent Donát Borrend valamennyi tagja nevében kívánok mindenkinek boldog, barátok és rokonok körében eltöltött, friss hótól ropogó karácsonyt és viszályoktól, betegségektől, problémáktól mentes, boldog új évet.

Koccintsanak buborékoszlopoktól hemzsegő pezsgővel, amikor az utolsó éjfélt üti idén az óra de aztán öntsenek egy jó pohár csókai bort és azzal öblítsük le a 2014-es évet és a nehéz, ünnepi ételeket!

Egészségükre!

palocsai jenő

Dunka Sándor cikkének ötödik része
Megkezdődött a világháború - Hadszínterek: az orosz front

Paléologue pétervári francia nagykövet a háború kitörése után is folytatta tevékenységét, természetesen most már nem a háború kitörése, hanem a Németország elleni orosz támadás mielőbbi megindítása érdekében. Állandóan könyörög Szazonov orosz külügyminiszternek, és az orosz hadsereg főparancsnokának, – Nyikoláj Nyikolojevic nagyhercegnek, – hogy a hadműveleteket a németek ellen sürgősen kezdjék meg, mert a németek már csak 250 km-re vannak Párizstól. Az orosz hadsereg hasonló gondokkal küzdött, mint a Monarchia, itt is érvényesült a nepotizmus, s a hadsereg legfőbb irányítói született arisztokraták voltak, viszont a modern háborúról ők is sok tapasztalatot szereztek az 1905. évi japán háborúban.

A hadüzenet előtt mintegy két héttel mozgósított orosz hadsereg első célja a Kelet-Poroszországba történő behatolás volt. Az orosz sereg megkezdte a felvonulást s augusztus 12-én már harcállás-pontján várta a parancsot a Kelet-Poroszországba történő betörésre. A négy hadseregből álló Északnyugati orosz haderő augusztus 17-én átlépte a német határt. Nagy volt az ijedelem Berlinben, – mert a Kelet-Poroszországi német határt csak egy hadsereg védte. A kétfrontos háborút tehát nem tudták elkerülni, mert ugyanezekben a napokban véres harcok dúltak Belgiumban és az Ardennekben a Schlieffen terv megvalósítása érdekében.

A Kelet-Poroszországban támadó 1. és 2. orosz hadsereggel szemben csak a 8. német hadsereget tudták szembeállítani. Ekkor Moltke a berliniek megnyugtatása érdekében Nyugatról két hadtestet Keletre irányított, ami kedvezőtlenül befolyásolta a Schlieffen terv megvalósítását.

Az orosz 1. hadsereg Gumbinnen-nél megtámadta és hátrálásra kényszerítette a 8. német hadsereget, amely – visszavonulása közben – augusztus 28-30,-án rávetette magát a túlságosan előretört 2. orosz hadseregre, és Tannenberg-nél beszorította a mocsarakba, s az orosz hadsereget teljesen megsemmisítette.

Az 1. orosz hadsereg tétlenül nézte a 2. orosz hadsereg pusztulását, de a németek nem tétlenkedtek, hanem szeptember 9–14 között megtámadták az 1. orosz hadsereget is, és a mazuri tavak-nál ezt is tönkre verték. A teljesen megsemmisült 1. és 2. orosz hadsereg kétszeresen erősebb volt a 8. német hadseregnél, de a gyenge orosz hadvezetés lehetővé tette a két orosz hadsereg szétválasztását, s azok külön-külön történő megsemmisítését. (Az orosz hadvezetés arra hivatkozott, hogy a két hadsereget a franciák sürgetésére áldozták fel, mert azok a támadás időpontjában még nem voltak megfelelően felkészülve.) A győztes német hadsereg parancsnoka a 67 éves Paul von Hindenburg tábornok volt, akit nyugdíjból hívtak vissza, s kinevezték a 8. hadsereg élére. (Hindenburg, – mint nyugdíjas tábornok, – a vezérkari akadémián tanított. Állítólag minden vizsgán megkérdezte a tisztjelöltektől: *„Mit tenne ön, ha Kelet-Poroszországot túlerővel megtámadnák az oroszok?”* Bár a tisztek nagyszerűen kidolgozott, részletes védelmi terveket mutattak be, az öreg tábornok egyikkel sem volt megelégedve. Mikor aztán az oroszok 1914-ben kétszeres túlerővel betörtek Kelet-Poroszországba, a vezérkari tiszteknek eszébe jutott Hindenburg „forszkérdése”. Javasolták, hívják vissza az öreget, s mutassa meg, hogy lehet Kelet-Poroszországot az orosz túlerővel szemben megvédeni? Megmutatta!)

Az oroszok Kelet-Poroszországi támadása az antant szempontjából mégis kedvezően befolyásolta a háború alakulását. Moltke Nyugatról átirányított két hadtestére keleten Hindenburg győzelme után már nem volt szükség, ugyanakkor a nyugati hadszíntéren nagyon hiányzott! Igaz viszont, hogy Nyikolaj Nyikolajevics a franciák érdekében feláldozott két orosz hadsereget!

Az oroszok Németország kétfrontos háborúja ellenére, – különösen a Kelet-Poroszországi kudarcok után, – könnyebben legyőzhetőnek tartották a Monarchia hadseregét, (Ebben sajnos igazuk volt.) A szerbek elleni 1914. évi sikertelen háború miatt a Monarchia is kétfrontos háborúra kényszerült. A Monarchia augusztus 5-én történt hadüzenete után egyelőre csak lovasbeütésekkel foglalkoztatták egymást az ellenfelek. A lassú orosz mozgósítást kihasználva a Monarchia megtámadta az orosz hadsereg jobbszárnyát, s elfoglalta Krasnik és Komarov városokat. (Ennek a sikernek is van alapja: A Monarchia felvonulási tervét az oroszoknak kémkedő Riedl ezredes 1913-ban átadta az oroszoknak. Az oroszok tudták, hogy a

terv átadásáról a Monarchia katonai vezetői is tudnak, ezért arra számítottak, hogy az eredeti tervet a Monarchia vezérkara át fogja dolgozni, s a kezükbe került felvonulási terv meg fog változni, s változtatásra készültek. Aztán megdöbbenéssel tapasztalták, hogy a Monarchia vezérkara – talán lustaságból – az eredeti tervet nem dogozta át, hanem annak megfelelően támad, amire viszont az oroszok nem készültek fel.) Az oroszok balszárnyukon – többszörös erővel – indított támadása viszont sikeres volt, s egymás után foglalták el a Bug, a San, a Dnyeszter és Prut folyók mély völgyeit, melyek Kelet-Galiciában természetes terepakadályokat képeztek az orosz csapatok előtt. De a modern háborúban tapasztalatlan osztrák tábornokok és főtisztek ezt a lehetőséget nem használták ki, sőt a háború kezdetén nagy veszteségeink voltak, különösen sokan estek orosz hadifogságba.

Szeptember 28-án az arcvonal középső szakaszán a német 8. és 9. valamint az 1. osztrák-magyar hadsereg támadást indított a Varsót védő orosz erők ellen. Sikeresen eljutottak a Visztula és San folyókig, itt azonban az oroszok megállították őket. Hatalmas csata alakult ki Lodz környékén, ahonnan az oroszok már német Sziléziát fenyegették. A németek ekkor a nyugati harctérről hat hadtestet átirányítottak Galiciába. (Ekkor már megtehették, mert a Schlieffen terv meghiúsult, s a francia harctéren állóháború alakult ki.) Ekkor állították fel a Német Keleti Parancsnokságot (Oberkomando Ost), melynek parancsnoka Hindenburg tábornagy, vezérkari főnöke pedig Ludendorff tábornok lett.

A Monarchia katonai vezetői által elkövetett taktikai hibák miatt az orosz 3. és 6. hadsereg elfoglalta Kelet-Galiciát, s visszaszorította a Monarchia 3. és a szerb frontról átirányított, – de még felkészületlen – 2. hadseregét a Kárpátokba. Ezt követően a Monarchia hadserege kénytelen volt visszavonulni Nyugaton a Dunajec vonaláig, Keleten pedig az Erdős-Kárpátokig és a Beszkidekig. A Kárpátok hegylánca állította meg az „orosz gőzhengert", a hősiesen harcoló magyar és osztrák katonák pedig azt, hogy a Duklai horpadásnál, a Lupkovi szorosnál, az Uzsoki- és a Vereckei- hágónál az orosz áradat Magyarországra betörjön. A harcok során az oroszok körül zárták Przsemysl erődjét, s az ostrom során 70 ezer katonát veszítettek. Az első körülzárás után 1914 október 10-én még sikerült csapatainknak felszabadítani a várat, de a második körülzárás, – 1914 november 14. – után ez már nem sikerült, és a kiéheztetett erőd 1915 március 22-én megadta magát. 110 ezer magyar és osztrák katona került orosz fogságba, s indult Szibéria hómezői felé. Az erőd aztán a gorlicei áttörés után – 1915 június 2-án – került ismét a Monarchia kezére.

1914–15 telén a Kárpátok hegyóriásai közt szünet nélkül állandóa folyt a harc. Az oroszok hatalmas erővel be akartak törni a Magyar Alföldre, de a hazájukért hősiesen harcoló magyar és osztrák katonák, – német segítséggel – visszaverték őket.

A katonák hóban, fagyban, hóviharban mindkét oldalon hősiesen harcoltak, s a csapatok óriási veszteségeket szenvedtek. Főképpen a legjobban kiképzett elsővonalbeli fiatalok estek el. Különösen a támadó orosz haderő vesztesége volt nagy, s a kevés átjáróval, magas hegygerincekkel, szakadékokkal és meredek völgyekkel tarkított, hatalmas erdőkkel és hóval borított Kárpátokban az orosz hadsereg felmorzsolódott. De 1915 márciusában még volt bennük annyi erő, hogy Krakkó felé támadást indítsanak, de a Monarchia katonái megállították őket.

1915 május 2-án hajnalban a nyugati frontról átvezényelt, újonnan felállított 11. német hadsereg és a 4. osztrák-magyar hadsereg Tarnovtól délre, – Gorlice községnél – Mackensen német tábornok vezetésével, Conrad von Hözendorf vezérkari főnök nagyszerű tervei alapján, áttörte a 3. orosz hadsereg arcvonalát. Május közepére az áttörés mélysége 150 km-re fejlődött annak ellenére, hogy az oroszok másfélszeres fölényben voltak.

Hindenburg tábornagy

Megindultak a németek dél felé Kelet-Poroszországból is, a Görlicénél áttört erőket pedig Breszt-Litovszk felé irányították. A Monarchia csapatai június 2-án visszafoglalták Przsemyszl-t, június 22-én

Lemberg-et, a németek július 7-én elfoglalták Lublin-t, augusztus 1-én Chelm-t, 4-én Ivangorod-ot, 5-én Varsó-t. Augusztus végére egész Orosz-Lengyelország, Kurland, Litvána és Kelet-Galicia a Központi hatalmak birtokába került. Sajnos a Monarchia diplomáciájának első kudarca is ekkor jelentkezett, s nem tudtuk megakadályozni, hogy áruló olasz szövetségesünk éppen az áttörés előtti napokban hadat üzenjen a Monarchiának.

Az olaszok hadbalépése ekkor még nem akadályozta hadseregünk oroszországi offenzíváját. Az oroszok 1915-ben nemcsak hatalmas területeket vesztettek, hanem felszerelésük és fegyverzetük jelentős része is a Központi hatalmak katonáinak zsákmánya lett.

A hősi halált szenvedett katonák és sebesültek kézi fegyvere általában a harctéren maradt, a hadifoglyok fegyverét a foglyul ejtők elvették, a menekülő katona is puskáját sokszor eldobta.

A Központi hatalmak offenzívájának végén, – 1915 szeptemberében – már csak minden harmadik orosz katonának volt puskája. Orosz tisztek mondták el: *„Megdöbbentő és csodálni való, hogy a hármasával – de egyetlen puskával – védekező orosz katonák elesett bajtársaiktól vették át puskáikat, hogy hazájukat védeni tudják9”!*Sok esetben a visszavonuló katonák géppuskáikat és lövegeiket sem tudták elvinni, s az is a Központi hatalmak katonáinak zsákmánya lett. Elhagyták a lőszereket is, úgyhogy az orosz hadseregben a fegyverek hiányát csak a lőszerhiány múlta felül, amit sem az antant szállítása, sem a gyárak termelése nem tudott pótolni. Az orosz katonáról hazánkban elterjedt, hogy gyáva, s könnyen megadja magát. Ez nem volt igaz, az orosz katona éppen olyan bátran harcolt hazájáért, mint más ország katonája. Természetesen hitvány, gyáva köztük is akadt, mint minden ország hadseregében.

Az orosz hadsereg ennek ellenére 1915 végére tökéletesen meg volt verve, s a Központi hatalmak arra számítottak, hogy a további vérontás elkerülése érdekében Oroszország különbékét fog kötni. A cár hajlott volna a békére, de a háborús uszító Szazonov külügyminiszter és Paléologue pétervári francia nagykövet lebeszélték a békéről, s azzal biztatták, hogy az olaszok hadbalépése az antant oldalán hamarosan kedvezőre változtatja a harctéri helyzetet.

A helyzet azonban az olaszok hadbalépésével sem lett kedvezőbb, sőt a következő évben – 1916-ban - éppen az oroszoknak kellett nagy áldozatot hozni az olaszok megmentése érdekében.

A Központi hatalmak 1915 végén katonailag kedvező helyzetben voltak, Németország és a Monarchia hadserege megverte az orosz hadsereget, a szerbeket, s mélyen benn állt Oroszországban, Észak-Franciaországban, elfoglalta Szerbia és Montenegró teljes területét. 1916 márciusában pedig Conrad, a Monarchia vezérkari főnöke olyan sikeres offenzívát indított Olaszország ellen, mely az olasz front összeomlásával és Olaszország tökéletes legyőzésével fenyegetett.

Az antant ekkor, – Cadorna olasz vezérkari főnök könyörgésére – a tervezett támadási időpontokat megváltoztatta, s az oroszok offenzíváját előrehozták 1916 júliusról júniusra. Az antant tehát ismét az oroszokat áldozta fel, de most nem a franciák, hanem az olaszok megmentése érdekében. A Brusszilov orosz tábornok hadseregével szemben álló, s József Ferdinánd főherceg által vezetett osztrák-magyar hadsereg nem fedezte fel, hogy a Pripjaty mocsaraktól délre levő arcvonalon az oroszok 1916 júniusában hatalmas erőket vonnak össze, mely Luck-nál és Bukovina déli részén áttörte az osztrák-magyar állásokat.

A Brusszilov orosz tábornok által vezetett 6. és 9. orosz hadsereget az osztrák-magyar állások áttörése után az áttörés kiszélesítése érdekében két további orosz hadsereg is támogatta. Brusszilov az offenzívát tüzérségi tűzzel készítette elő, majd négy hullámban támadott, a gyalogsági támadást pergőtűz követte, emiatt a védelemnek nem volt lehetősége új állások kiépítésére.

Természetesen az ilyen támadás mind a támadónak, mind pedig a védekezőnek óriási emberi veszteséget okozott, úgyhogy az offenzíva megállítása végén közel egyenlő arányban 1,4 millió hősi halott teteme borította a csatatereket. A mulasztásért felelős főherceget leváltották, Conrad pedig kénytelen volt a sikeres olaszországi offenzívát leállítani s csapatait az orosz frontra irányítani. Brusszilov támadását így is csak a német csapatok segítségével sikerült megállítani. Az offenzíva nyeresége orosz részről a 400 km-es arcvonalszakaszon mindössze 60–120 km mélységű volt.

Az 1916. évi Brusszilov offenzíva és annak megállítása volt az orosz front utolsó nagy küzdelme. A forradalmi Oroszország jelentősebb támadást már nem tudott indítani, s 1918-ban kénytelen volt a Központi hatalmakkal békét kötni.

II. Sógorok Ulti Emlékverseny

Tavaly ősszel tette le Braun László és Braun Béla az alapjait a Sógorok névre keresztelt ultibajnokságnak, édesapja és annak sógorai tiszteletére és emlékére.

A 2013-as hagyományteremtő bajnokságon nemcsak a régi, magyar kártyajáték szabályait vetették papírra, hanem a bajnokság belső szabályzatát is, melyet minden résztvevő megkapott.

A szabálygyűjtemény fontos passzusa, hogy győztes azzal jutalmaztatik, hogy övé az esztergált, makk formájú vándorkupa, neve beleégettetik a kupa alapját képező fa talpba és végül de nem utolsósorban, megnyeri a legjobb kártyás a következő évi bajnokság rendezésének jogát is.

Tavaly Braun Béla barátunk Kossuth utcai háza adott otthont ennek a – ma még – szokatlan sportesemménynek. Két asztalon, nyolc nevezővel és hatvannégy lappal indult útjára az ultibajnokság, melynek első helyét a gyönyörű Fortuna és persze a tudás és a tapasztalat Braun Lászlóhoz, Béla bátyjához vezérelte.

A szabályzatnak megfelelően nevét beleégettük a fenyő talpba és az ulti-történelembe, mi pedig csalódástól mentesen kártyáztunk tovább egy évig, hogy ne érjen minket felkészületlenül az újabb kihívás.

Braun László, ez év novemberében, 22-én várt minket a Barna Tanyán, mely a Seregélyesi Szőlőhegy egyik legmagasabb pontja, ahonnan látni lehet tiszta időben a szőlőket, a Velencei hegységet és még sorolhatnám a látnivalókat, de az idő nem volt kegyes hozzánk, így ezekből a szépségekből nem láttunk semmit.

A Dunaújvárosba költözött vándor kupa

A Braun fivérek azonban nem estek a fejükre, ezért a látnivalókat a gasztronómia csodáival pótolták.

Láttunk borospincét, mely borral és pálinkával volt tele. Megcsodálhattuk a befűtött kemencét, melyre érckakas vigyázott és végül láthattuk a pácolt tarját, mely egy pillanat alatt cserélt helyet a reggelire sütött szalonnás-tejfölös-lilahagymás lepénnyel a kemence torkában. Ez utóbbi volt „ápdét” reggelink, fűszeres, forralt borral.

Amit megehettünk, megettük, amit az első forduló előtt meg mertünk inni, azt megittuk. Látnivaló híján lelkiismeretfurdalás nélkül szálltunk alá – no nem a poklokra, – csupán a pincehelyiségbe, ahol csúcsrajáratott cserépkályha és két üres asztal várta a részvevőket

A főasztalnál négyen ültek, az előzetes sorsolásnak megfelelően. Braun László (2013-as bajnok), Horváth Attila Zsolt (Dunaújváros), Végh József Zsolt (Csókakő) és Kaiser Tibor (Csókakő).

A kis asztalnál Braun Béla (Csókakő), Király Norbert (Csókakő) és Palocsai Jenő (Csókakő) foglalt helyet.

Mindkét asztaltól kettő jutott be a döntőbe. Az így kialakult négyfős társaság a főasztalhoz ült és megkezdődött a döntő, ahol mindenki a régi forintokból, fillérekből kapott 25 forintjával gazdálkodhatott. Igazán maradi dolog ezt az ördög bibliájának titulálni, hiszen tízfilléres alapon játszottunk és természetesen az nyert, aki a legtöbb „pénzt”

birtokolta a négy kört követően. Sokat küzdöttünk, taktikáztunk és kockáztattunk de sajnálatos módon megint kicsúszott csókakői kezeink közül az aranytölgy drága termése és a vele járó dicsőség. Végh Attila Zsolt nyerte meg a bajnokságot, a maga harminchat forint, kilencven fillérjével.

Ehhez az eredményhez természetesen gratulálok, valamennyiünk nevében.

A frissen kialakuló csapat először csak mesterségnevekkel illette egymást. A végleges rangsornál, a nevek mellett, ezt is feltüntetem.

1. Horváth Attila Zsolt – gépész
2. Braun Béla – számlász (könyvelő)
3. Palocsai Jenő – firkász
4. Végh József Zsolt – vadász
5. Braun László – házigazdász
6. Király Norbert – szőlész-borász
7. Kaiser Tibor – bányász

Köszönjük a házigazdának a lehetőséget és külön köszönetünk és elismerésünk az „ultifertőzöttségre” immunis Braun Gábornak, aki császárszalonnát, tarját és kacsacombot pácolt és sütött aranybarnára, krumplival és párolt káposztával. Nagyon jól tartott minket, hiszen ő főzött nekünk végig, a kohász.

Így nem csak egy nagyszerű élménnyel, de plusz két kiló felesleggel tértünk haza, Csókakőre. Jövőre újdonsült, dunaújvárosi barátunk és bajnokunk kisapostagi pincéjében találkozunk, bízva abban, hogy visszahozzuk a vándorkupát oda, ahová való, Csókakőre.

palocsai jenő

Csókakői Hírek – A polgármesteri hivatal lapja

Kiadja: Csókakői Önkormányzat, 8074 Csókakő, Petőfi u. 3. Telefon/fax: 22/422-001
Felelős kiadó: Fűrész György polgármester
Megjelenik: 450 példányban, 1997. óta
Kövessék figyelemmel a rendezvényeket, fényképeinket Csókakő Község Facebook oldalán, valamint a www.csokako.hu internetcímen is olvashatják lapunkat.